

Мораріа́лѣ кѣ фѣлѣ сеѣ.

De nevoї грело сілігѣ,
 Ста съ плече-знѣ біетѣ мораріѣ,
 De фѣлѣ сеѣ дпсодітѣ,
 Ка съ вѣндѣ знѣ тѣгаріѣ.

Кзмѣ с'о факѣ еї маї віне,
 Ка віта съ айѣ прецѣ?
 О легѣ стрѣксѣ пе ла віне,
 Фѣр'аї да ноптеа пѣрцеѣ.

Diminédъ-a dѣa zi
 О пѣнѣ п'о прежінѣ грѣсъ,
 Не врѣндѣ а о толені,
 Нічї а о стрїка ла ѣсъ.

Астѣліѣ мерѣндѣ ла четате,
 Челѣ dп теїѣ чеї дпѣлмі,
 Везѣндѣ грѣса сімплітате,
 Рїсѣлѣ пѣшїлѣ маї опрі:

„Че фелїѣ, вої ацї пѣвпїтѣ,
 De крѣдаци ашїа тѣгарїа́лѣ,
 Zїce кѣтре еї рѣстїтѣ,
 „Орї кѣї маї тѣгарїѣ морарїа́лѣ?“

Ачеста сімпї ловїреа;
 Децї асїнѣлѣ деслегѣ
 Шї сїре а 'нѣспїсїра кѣргїреа,
 Прѣкѣлѣ пе шеа́лѣ ашезѣ.

Dѣr аша воїѣ тѣлѣмї,
 Кѣдета морарїѣп сїне,
 Орї пе чїне арѣ маї кѣртї,
 Врѣндѣ а те да де рѣшїне.

Мерѣндѣ кѣдїва наші ла вале,
 Еатѣ, кѣ се дпѣлѣмескѣ
 Кѣ треї четѣдеї пе кале,
 Карїї іар дї окѣрескѣ:

„Са свѣчїтѣ лѣтеа пе досѣ,
 Тѣте плѣкѣ спре стрїкаре,
 Еакѣ, вѣтрѣлѣлѣ пе жосѣ,
 Іар копїлѣлѣ лї кѣларе!“

„Жосѣ кѣ тїне, гѣртѣ таре,
 Кѣчї ецї тїперѣ шї зшорѣ,
 Ласѣ пе вѣтрѣлѣлѣ кѣларе,
 Кареї маї греѣ де нїчїорѣ!“

Морарїа́лѣ ле тѣлѣмї,
 Шї сїндѣсе кѣларе,
 Кѣдета а пѣ маї фї,
 Нѣѣ кавѣ де мѣстраре.

Дпкѣ пѣ плекарѣ віне,
 Кѣндѣ де поѣ дї дпѣлѣмескѣ
 Треї фемеї фѣртѣ рѣшїне,
 Каре дї спѣркѣ шїї хѣлескѣ.

Чеа дп теї стрїгѣ де локѣ,
 „Кѣчї пѣцї е тѣкарѣ рѣшїне
 Омѣ вѣтрѣлѣлѣ, ацї бате жокѣ
 Д'ачелѣ прѣлѣлѣ крѣдѣцѣ ла віне?“

Фѣртѣ тѣлѣлѣ кѣцетаре,
 Морарїа́лѣ с'а дпѣлѣлекатѣ
 А'шї лѣа фѣлѣлѣ кѣларе,
 Дѣшѣ-алѣ фемеїлорѣ сватѣ.

Чеї дрепѣлѣ, ера знѣ че рарѣ,
 А vedѣ аша фїгѣртѣ:
 Фїїѣ шї татѣ п'знѣ тѣгарїѣ;
 Ера кїарѣ карїкатѣртѣ.

Алді крѣшїні треѣндѣ пе кале,
 Шї вѣлѣндѣ сарчїна греа,
 Че тѣгарїа́лѣ, рѣнтѣ де шеале,
 Аневоїе о дѣчеа:

Дпчепѣртѣ-аї дпжѣра:
 Зїкѣндѣ, кѣ'сѣ лїнсії де мїнте,
 Дакѣ 'нкаркѣ віта-аша,
 Кѣчї абїа мерцѣ 'наїнте.

Кзмѣ сѣ факѣ дарѣ морарїа́лѣ,
 Съ пѣї стрїце нїме'ндосѣ?
 Апѣкѣнд де фѣлѣлѣ тѣгарїа́лѣ.
 Мерѣндѣ амаңдої пе жосѣ.

Дпсѣ тотѣ п'а дпчетатѣ
 Каѣса де пе тѣлѣмїре;
 Кѣчї везѣндѣ алѣлѣ вѣрватѣ,
 Дї дпфѣрѣнтѣ кѣ зїмїре:

„De кѣндѣ е модѣ ла цѣртѣ,
 De мерѣлѣ ѣменї пе жосѣ,
 Шасїнї фѣртѣ поварѣ?
 Че пѣмерѣ д'асїнї фѣрмосѣ!“

Морарїа́лѣ зїсе: „амѣ грешїтѣ,
 Врѣндѣ пе тоцї а'ндѣстѣла;
 Дар де азї факѣ несмїнтїтѣ,
 Прекѣмѣ мїнтѣ'мї ва дїкта.“

Астѣ леѣе о пѣзї,
 Шї ла тѣте рѣешї.

M.

Пентрѣ кѣтїа де пѣстраре.

Пентрѣ дпѣтїреа шї крѣщереа перѣлї маї вѣртосѣ аколо зп-
 де волїї (рѣдѣчїна) пѣ аѣ сѣкатѣ, се рекомѣндѣ; фрекарѣа локѣлї
 плешїѣ кѣ чеапѣ тѣятѣ дп доѣ, іарѣ де арѣ фї перѣлѣлѣ вѣзкатѣ, фре-
 карѣа кѣ олоїѣ; спре ачестѣ сконѣ се вїндѣ тѣлѣ шї фелїсїте алї-
 фї шї олоїе. Маї лѣдате сѣлѣтѣ ашеа пѣмїтѣ Олоїа́лѣ Макас, че
 копѣтѣ дп 1 фт Олоїѣ де масліне (знѣ де лемпѣ) шї 1 драгѣ де
 олоїѣ де маїоранѣ; Олоїа́лѣ де ерѣсрї алї Вілер, копѣтѣ дп 48
 пѣртї олоїѣ де масліне, шї 1 парте олоїѣ де Бергамотѣ, вѣлїтѣ кѣ
 рѣдѣчїнѣ де алкана.

Шї алїфїа сѣѣ помата лї Дѣспїнтрен че копѣтѣ дп тѣлѣлѣ де
 осе, дп екстрактѣ де хїна, дп екстракт де каптарїде, дп сѣкѣ
 олѣтїе, дп олоїѣ де алѣтїе шї де бергамотѣ.

Асѣра івенїпѣрїлорѣ: (отрѣвїрї) мїзлокѣлѣ чел маї пѣтрѣп-
 зѣторїѣ есте а vomї. Ачеста треѣсе продѣсѣ прїп гѣлѣларїа гѣлѣлї,
 сѣѣ прїп лѣкрї че скорпескѣ грѣдѣ шї vomїтѣ адекѣ прїп вѣстрѣ де
 сѣпселе кале, апѣ калѣлѣ кѣ знѣлѣ дѣлѣе, алѣлїшї де оѣ кѣ апѣ,
 іарѣ дѣкѣ шїмѣ че фелїлѣ де venїнѣ а фостѣ, атѣлї че іаѣ antidoto
 асѣра лї.

Дпшїндаре.

Дп зїлеле ачесте аз ешїтѣ де сѣв тїпарїѣ „Молївелїкѣлѣ“
 богатѣ кѣ літере рѣшї шї неге, дп каре се кѣрїндѣ рѣндѣделѣ
 тѣтрорѣ слѣжѣлорѣ вїсерїчїдї, дппрепѣлѣ кѣ рѣндѣлїа ла сѣп-
 цїреа вїсерїчїлорѣ, одѣрелорѣ шї васелорѣ вїсерїчїдї, а клопѣте-
 лорѣ, прапорелорѣ, а пѣнерї темелїеї ла Вїсерїче шї ла кассе, шї
 кѣ Церїмонїа́лѣ ла зїоа Дпператѣлї.

Продѣкѣлѣ ачеста поѣ алѣ тїпографїеї дїечесане тїпѣртїѣ дп
 октаѣлѣ лесне де пѣртатѣ се рекомѣндѣ атѣлѣ прїп знѣ тїпарїѣ фѣр-
 мосѣ, кѣратѣ, деслѣчїтѣ, кѣтѣ шї прїп о хартї алѣсѣ шї траїнїкѣ
 шї прїп знѣ прецѣ moderатѣ дп дппрецївѣрїлѣ скѣпѣтеї де астѣлї.
 Прецѣлѣ знѣ есемпларїѣ пелегатѣ е 3 ф. л. к. шї се фѣлѣ де вѣл-
 заре дп Канѣларїа Епїскопїаскѣ де аїчї.

Сїбїї 10 Марѣїѣ 1853. Дела Тїпографїа дїечесанѣ

Лѣдїца де Поштѣ.

Д. К. І. Р. Дп Белградѣ амѣ прїмїтѣ кѣ тѣлѣмїре, шї пе
 роѣтѣ де челе прѣмїсе.

Д. І. Ф. Дп Нѣсѣлѣ. Нѣмерї дела дпчепѣртѣ пѣ авемѣ. Ве
 потѣцї дпсѣ прѣпѣтера дела 1 Марѣїѣ кѣ 2 ф. л. 40 кр. м. к. пе па-
 трѣ лѣне.

Кѣреслѣ банїлорѣ ла Віена дп 20. Марѣїѣ. Календ. поѣ.

Аврѣлѣ	-	-	-	-	-	114 ¹ / ₄
Арѣптѣлѣ	-	-	-	-	-	109

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de două ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă — Prenumerarea se face în Sibiu la expeditorii poștei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expeditorii.

N° 21.

ANUL I.

Sibiu 14. Martie 1853.

Prețurile prenumerației pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c.; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. șirul cu slove mici.

Cursul judecăților în patria noastră. cu privire la diferențele urbariale.

Șterge din lume două cuvinte: „Alu meu și alu teu,“ și atunci voru înceta toate judecățile și pricinele de certă dintre oameni. „Decă ceea, ce se pare la unul frumos și demn de laudă, s'arū păre totu așa și la altul, atunci nici o neînțelegere n'arū măi turbura lumea; dar așa sântu numai vorbele, despre care se potu înțelege oamenii între sine, iar în privința lucrurilor mergu trebele altfelu,“ a zisu faimosul Șileru în una din cărțile sele. Va se zică, judecățile au fostu și voru fi până cându va ține Dumnezeu lumea, fiă poporele naintate, au remase în cultură.

Nice noi nu ne amu propusu a descoperi în colonele acestui zurnal v'arū mizlocu nou, prin care să potemu scăpa pe poporul nostru de judecăți, ci numai să'i dăm un îndreptariu, după care umblându, să'și cruță multe speze însemnătorie și măi alesu perderea timpulu celui frumos, care'lū consumă pe calea judecăților, fără nici un rezultat.

Amu avutu ocaziune a vedé măi de multe ori câte pe unul au și măi mulți români de ai noștri venind cu desagi pe spinare, pe giosu aici în căpitatea țerei, cale de ș e p t e , o p t ū zile cu nește trențe de hărtia, tăvălite și pătate toate de merindea din desagi și bățându pela ușele dicasterielorū, de unde după ce le așterné, se întorcé cu buzele înflate, fără a fi potutu căștiga altu ceva, de cătu că a vezutu și ei Sibiuul, pe care până atunci nici de nume nu'lū cunoșté. Tocma acésta ne îndémna a face câteva reflesiuni în privința acésta.

Țerénulū este simplu și naivū în toate apucăturile sele. Dacă se bolnăvește careva în satū, oamenii bolnavulu alérgă în susu și în giosu, ciamă pe toți șiarlatani, pe toate babele descântătorie, care venindū, ungū, frécă și cuptușescū pe bolnavulū și pe față și pe dosu, până când acela adese ori'și dă resuflarea în mijloculū descântăturilorū și a medicinelorū băbești ce'i îndésă pe gură. Totu așa merge tréba și cu judecățile românilorū țerénū. Dându elū de v'arū silă au nepastă, cum le numește elū, alérgă în fuga mare la notariu, au la dascălulū din satū, care'i înșiră câteva cuvinte pe o colă de hărtia, timbrată, au netimbrată, puținu'i pasă, într'o limbă, pe care nice elū nu o înțelege, și apoi mi'lū trămite — calea sâmbetei — până la Sibiu, înculcându, ca de acolo să nu se întorcă fără de: „valosu,“ adecă rezoluțiune. S'a făcutu tréba; cându arū fi și acolo un notariu ca dumnélū, póte că arū eși ceva ispravă. Dar așa ce urméză? Rugămintea se trămite peste câteva zile, pe canalulū seū, la instanța cea din tâiu, de care se ține, și acolo, fiindcă nici n'a fostu scrisă nemțește, nici ungurește, cu atâtū măi puținū românește, ci într'unū amestecū

de o lătină stricată, pe care nime nu o înțelege, se se pune „ad acta“ se se amână, până când cerându trebunțele, esă vreunul din oficiății subtercului la fața locului, și cu aceea ocașune întrebă și pe nenea Comană cu gura, ca să spună ce a voit să scrie în aceea petițiune. Ba ce e mai mult, amă vezut și jalbe făcute de notari, în care se că uitase a scrie numele și porecla suplicantelui, se se nu pusese numele satului ală cercului, și ală districtului, în care se află acela cu locuința. Apoi spuneți'mă dvostre onorați notari, nu sémână acésta pré multă cu o adresă, ce o vezuiă odinióra în ofițiul de postă dela Brașiov: „Să se dee în mâna taicii lui Ion, care vinde fasole în târgul pómelor.“ Venindă o asemenea petițiune la guvernium, ce este mai firesc, de cătă ca să se arunce la acte în arhivă, în vreme ce amărătulă țerenă aștéptă acasă cu gura căscată să'i vină ușiurare.

Dar me veți întreba, că pe lângă ce se învârte mai cu sémă, plânsorile romănului în timpul de față, în ce se simte elă astăzi atât de apăsăt, în cătă nu încétă a face rugăminți peste rugăminți? Nimic nu'lă supără astăzi atât de tare, ca diferențele urbanială, ce le are cu foștii proprietari de pământ. Vindecese și aceste într'ună modă mulțamitori și pentru o parte și pentru alta, și eă ve încredințeză, că romănulă, după natura lui cea blândă, nu lesne'ți va călca peste pragulă guvernium. Cu ocașunea venirei Maiestății Sele a préinduratului nostru Monarhă în acéstă țără, romăniă îi așternură mai bine de trei mi de petițiuni dintre care potă zice fără îndoială, că de nu mai multe, dar dăe mi cinci sute sună pentru pricine de moșă se urbanială. Sărmanulă romănă, elă cugetă că „acum a sosită vremea care sfînțește pe toți.“ Auzise din părinți încă, că cu asemenea prilejiuri se căștigă câte tôte; uitase de cuvântulă lui Hs. „n'amă venită să scimbă, se se strică legea, ci să o întăresc.“ Tocma așia mergă trebele și aci; pricinele de judecată aă să se desbată în instanțele ce le săntă prescise, și instanța cea mai înaltă nu preocupă pe cea mai mică. Ce e drept, nu tôte coprinde pricină de ceartă pentru moșie, escată dela revoluțiune în cōce, ci o comunitate cere a i se da îndărăptă pădurile satului, pe care foștii proprietari le ocupaseră atunci cândă era lumea a loră, înainte de acésta cu 60-70 de ani; alta ceră a se reazeza în dreptulă pășunăritului, ce'lă avuse până înainte de asta cu 12 ani ș. a.; multe însă se învârtă pe lângă ocupățiunii și certe urbanială, esacte dela 1848 încōce.

Când foștii proprietari de pământă din Ardeală ară fi avută parte de o stare materiale mai bună, celă puțină ca cei din Ungaria, când n'ară fi îngropați în detorie, când n'ară fi fostă siliți a'și înbucăți atât de tare moșiele părintești, mai că'mă ară veni a crede, cumcă nici pe a zecea parte n'ară fi între ei și foștii robotari atât de diferențe urbanială. Dar așia trebuie să'i dă crezemântă și lui sermanulă; căci pe elă nu l'a învățată părinții nici a lucra nici a fi economă adecă a păstra de cele ce venia de gata, ci numai a mânca, a'și petrece până are cu ce, iar isprăvindă, a lua bană împrumută pe contulă moșieloră. Ce te prinde dar mirare, când la sute de nemeșuți nu cu multă i mai mare moșióra ce o are, de cătă can de o sesiune urbaniale pe câmpă, prin urmare când ei se încearcă cu tótă ocașunea a sumulge și aceea părțicică de pământă ce se află în mâna țerenului și pentru care elă a făcută robote amare.

Despre iobăgiă s'a scrisă multe în zilele nōstre; fiăne însă ertat și nōă a arunca o scurtă privire peste începutulă și decursulă ei până în zilele nōstre; nu pentru ca să aducemă ceva nōă înainte, ci numai ca să știmă prețui și stima timpulă în care viețuimă, și spiritulă lui, ce a osândită robotele. (Urméză:)

Timesul și mișcările revoluționare din Lombardia.

În privința acestui ziar englezesc, care de altminterea are cea mai mare autoritate la publicul său cititoriu, putem fără de nici un scrupul aplica zisa S. Scripture, că așchia din ochiul vecinului o vede, dară bărna din ochiul său nu. De câte ori se întâmplă vreo turburare a liniștei în Irlanda, acest ziar nu știa din destulul a sfătui Guvernul englezesc să ia măsuri aspre în privința acelei țări, dară pentru căci acum Guvernul austriac ia măsurile cuviințioase pentru asigurarea liniștei și a ordinii în provinciile din Italia, strigă și face stăpânirii austriace totuși felul de împuțare. Așchia s. e. zice, că nu e cu cale, ca sirmanii Tesineni să fie duși acasă. Nu e cu cale, ca moșiile bravilor emigranți să se confiscă. În sfârșit nu e cu cale, ca bravi ucigași din 6 Februarie să fie spânzurați. Mareșalul Radețci, zice Times mai departe, n'a lăsat să se spânzure nimeni, când a coprinș Milanul, el a iertat pe aceia, cari s'au resculat întâia oară, prin urmare trebuia să ierte și pe aceia, cari se rescolasă și a doua oară. Citind această gazetă, ar trebui omul după tonul cel stravagant, în care ea vorbește, să judece, că la Milan s'au pedepsit cu moarte câteva mii de persoane. Fapta însă este, că în Milan s'au pedepsit cu moarte în 9 Februarie 7 inși, în 10 4 inși, era în 13 2 inși. În Mantua a iertat Mareșalul dintre 27 de inși osândiți la moarte nici pe mai mulți nici pe mai puțini, decât pe 24. Prin urmare de mâna dreptății au murit cu totul 16 persoane. Ciară Lordul Aberdeen, al cărui încinătoriu e Timesul, a zis mai deunăzi în casa de sus, că resculații din Milan au fost ucigași îmbrăcați în tiptil. Ce e dară de făcut cu ucigașii, decât ei cad în prinsore, decât să se spânzure. Așchia dă Timeșul poftă, ca stăpânirea austriacă să petrecă pe acești domni sub escortă sigură la aceea corabie, care a primit pe Mașini sub ocrotirea flămurei englezești?

Ca să arete Timeșul, cumcă sequestrarea moșielor ale emigranților ar fi nedreptă, zice, că acești oameni s'ar fi ținut de cele mai însemnate familii aristocratice din Italia, care fără de voie au luat parte la revoluție, și această a făcut numai pentru aceea ca revoluției să detrage caracterul cel democratic. Fiind că stăpânirea austriacă nu s'a silit a se împăca cu acești emigranți, așchia ei au trăit retrași afară de teritoriul austriac, fără însă a se amesteca câtu de puțin în vre o manifestație revoluționară.

Decă descrierea această din partea Timesului ar fi adevărată, atunci măsura sequestrării, deși ar fi dreptă, totuși s'ar părea aspră. Însă toate vorbele aceste ale Timesului sânt niște minciuni grose. Emigranția a făcut revoluția, a fost în fruntea ei și a cărmuit-o. După politica blândetei, ce a urmat stăpânirea austriacă în privința Italiei, ar fi putut emigrația afară de vr'o câțiva inși foarte grași, cari după legile tuturor țerelor ar merita moarte, fără de nici un pericol să se întorcă în Lombardia. Însă emigranții, pentru că n'au voit să fie supuși credințioși ai Împeratorului lor, pentru că n'au voit a se lăsa de mahinațiile lor de mai înainte, preferă a rămâne în țere străine ca vrășmași pe față ai stăpânirii, în al cărui teritoriu se află moșiile lor. Ei se făliau cu aceea, că contribuiesc pe seama revoluției. Noi ne mirăm numai de aceea, că măsura sequestrării moșiilor ale emigrației numai acum a urmat. Când a sugrumat Anglia la a. 1798 rescóla din Irlanda, atunci n'a cruțat pe Irlandezii nici de furci, nici de confiscăție.

Ce s'atinge de Tesin, cantonele acesta dela a 1849 a fost vatra revoluției, arsenalului și fortăreța ei. De acolo se trimetă în Lombardia revoluționarii, armele, procieștiunile ș. ce. l. Statul

acesta mititelu se p \acute{o} rtă c \acute{a} tre poternicul \acute{u} se \acute{u} vecin \acute{u} cu o smet \acute{i} ă și cutezare, ca c \acute{a} nd ar avea o ziumetate de mili \acute{o} ne de solda \acute{t} i spre desposi \acute{t} iune, gata spre atac \acute{u} or \acute{i} spre aপরare. Cel \acute{u} de pre urmă act \acute{u} de îndărătnicire din partea rotei democratice, care domnește acolo, a fost \acute{u} duduirea unor \acute{u} preo \acute{t} i austriac \acute{i} din acelu cantone. D \acute{e} că o vrabiă începe c \acute{e} rtă cu un \acute{u} vulture, atunci e învederat \acute{u} , c \acute{a} cea dintăi \acute{u} trebuie să p \acute{e} rză. Bărba \acute{t} i ce \acute{i} înțelep \acute{t} i din Tesin \acute{u} să fie văzut \acute{u} , c \acute{a} vrășmășia Austriei e mai stricăci \acute{o} să pentru Tesin \acute{u} , decât \acute{u} vrășmămia Tesinului pentru Austria. C \acute{a} nd cel \acute{u} slab \acute{u} se arată nedrept \acute{u} c \acute{a} tre cel \acute{u} tare, ac \acute{e} sta e nu numai un \acute{u} ce re \acute{u} , dar și prost \acute{u} . Ped \acute{e} psa, ce vine dela o m \acute{a} nă poternică, nu e uși \acute{o} ră.

Monarhia Austriacă Transilvania.

Sibi \acute{u} 14 Marti \acute{u} . (trămis \acute{u}) Nu fără mare bucuriă citiră \acute{m} \acute{u} în Nr. 19 al \acute{u} Telegrafului român \acute{u} adresa de fericitare, supunere și loialitate c \acute{a} tre Maistatea Sea, care o deputa \acute{t} iune română condusă de D. P. O. și paroh \acute{u} în Roșia Simione Balint \acute{u} a dat \acute{u} în m \acute{a} na D. Comisari \acute{u} din Abrud \acute{u} Iosif \acute{u} Ruf \acute{u} în numele na \acute{t} iunei române din Ard \acute{e} l \acute{u} cu rugare, ca să o așt \acute{e} rnă la treptele înnaltului tron \acute{u} î \acute{m} perătesc \acute{u} .

No \acute{i} pre \acute{t} iuim \acute{u} pr \acute{e} mult \acute{u} or \acute{i} ce sim \acute{t} iminte nobile din inima fiec \acute{a} ru \acute{i} român \acute{u} , cu at \acute{a} t \acute{u} mai tare acele, care se manifest \acute{e} să într'o formă așia de frum \acute{o} să și loiale, precum s'au manifestat \acute{u} în aceea adresă, și se ating \acute{u} de sfin \acute{t} ita pers \acute{o} nă a Maiestă \acute{t} i Sele ce. r. apostolice. – No \acute{i} sântem \acute{u} departe de acelu cuget \acute{u} , cumc \acute{a} aceste sim \acute{t} iminte de bucuriă nu ar \acute{u} fi străbătut \acute{u} peptul \acute{u} tuturor \acute{u} romănilor \acute{u} . – No \acute{i} lăudăm \acute{u} pr \acute{e} mult \acute{u} întreprinderea aceste \acute{i} deputa \acute{t} iuni române conduse de demnul \acute{u} bărbat \acute{u} Simione Balint \acute{u} , și stimăm \acute{u} tare fiasca aten \acute{t} iune și iubire ce a arăt \acute{u} ac \acute{e} sta deputa \acute{t} iune într'un \acute{u} mod \acute{u} așia de potrivit \acute{u} c \acute{a} tre pre \acute{i} nduratul \acute{u} nostru Î \acute{m} perat \acute{u} , și am \acute{u} fi dorit \acute{u} din inimă ca mai multe comune, cercuri se \acute{u} districte să fie urmat \acute{u} așia.

Cu t \acute{o} te aceste nu ne putem \acute{u} conteni a nu da loc \acute{u} cuvint \acute{o} s \acute{u} și la alta î \acute{m} pregiurare, care de mult \acute{u} ne ocupă, și a întreb \acute{a} : Óre p \acute{o} te o comună, un \acute{u} cerc \acute{u} , un \acute{u} ținut \acute{u} , ș. a. fericita, lăuda, peti \acute{t} iona, ș. a. în numele na \acute{t} iunei întregi din ace \acute{e} ț \acute{e} ră. Deslegarea aceste \acute{i} întrebări după p \acute{a} reera n \acute{o} stră este pr \acute{e} fir \acute{e} scă. – D \acute{e} că Na \acute{t} iunea form \acute{e} ză trupul \acute{u} , și fii \acute{i} ei p \acute{a} r \acute{t} ile și mădularele trupului, atunci nimic \acute{u} nu este mai potrivit \acute{u} cu natura organică, decât \acute{u} aceea, c \acute{a} p \acute{a} timind \acute{u} o parte de doreri, se \acute{u} apăsări plăcute, să simtă tot \acute{u} trupul \acute{u} , însă precum s'ar \acute{u} face de ris \acute{u} acela, pe care l'ar \acute{u} dor \acute{e} capul \acute{u} și el \acute{u} s'ar \acute{u} lega la picior \acute{u} , se \acute{u} l'ar \acute{u} dor \acute{e} m \acute{a} na și el \acute{u} ar \acute{u} sciopăta, așia trebuie să se facă și mădularele na \acute{t} iunei ridicole, d \acute{e} că vor \acute{u} afecta cu sim \acute{t} imintele întregului trup \acute{u} al \acute{u} na \acute{t} iunei.

În timp \acute{i} mai no \acute{i} abusarea cu numele „Năciune“ s'a făcut \acute{u} o maniă. Or \acute{i} ce se face, fie aceea de natură privată, se \acute{u} lovit \acute{o} riă la interesele unu \acute{i} , se \acute{u} altu \acute{i} individ \acute{u} , ea de bună s \acute{e} mă se face în numele na \acute{t} iunei întregi. Ba ce e mai mult \acute{u} , te r \acute{o} gă cineva să'î faci un \acute{u} servi \acute{t} i \acute{u} , să'î isprăvești o tr \acute{e} bă, apoi să fi secur \acute{u} c \acute{a} va începe se \acute{u} sfărși în scris \acute{o} rea sea cu frasa: „știind \acute{u} c \acute{a} luminarea și propășirea năciunei ve zace la inimă.“ – Astăzi la romăni nimic \acute{u} nu se ia mai tare și mai mult \acute{u} îndeșert \acute{u} ca m \acute{a} rețul \acute{u} și ridicatul \acute{u} nume al \acute{u} na \acute{t} iunei.

Tăc \acute{a} nd \acute{u} despre aceea, cumc \acute{a} prin un \acute{u} astfeli \acute{u} de abusu, ce se face din unele p \acute{a} r \acute{t} i în numele întreg \acute{e} i na \acute{t} iuni fără voea ei, se vatămă buna cuviin \acute{t} ă, căci o parte mică a na \acute{t} iunei îș \acute{i} arogă un \acute{u} drept \acute{u} de suprema \acute{t} ia, o licen \acute{t} ia de a p \acute{a} și în numele ei, și a o țin \acute{e} așia a zice subt curatelă, din astfeli \acute{u} de întreprindere unilaterale în numele întreg \acute{e} i na \acute{t} iuni, izvor \acute{e} ște și acelu re \acute{u} căci celorlalte p \acute{a} r \acute{t} i ale na \acute{t} iunei

din alte ținuturi se taie cu totul potința, și ocasiunea de a poté și ele manifesta a sea bucuriă, și fiasca supunere, decât nu vréu se fie ca celú din poveste, care a zisú: Fu ... mundum cum adjasentibus pagis.

După părerea noastră dară în numele națiunei se pôte petiționa, lăuda, fericita ș. a. numai atunci când acesta este provocată ași trimite reprezentanții seî din tóte părțile, fiindú însă, că acesta de multe ori nu e cu potință pentru importanța lucrului și scurțimea timpului, atunci națiunea noastră are capii cei supremi în DD. Episcopi, acestia o potú și trebuie să o representese, și decât acesti subscrie petițiunile, adresele ș. a. amândoi, atunci acele mergú în numele națiunei întregi, iară de va fi subscribe numai de unulú, atunci ele vorú merge în numele poporățiunei dieceseî sele. Celelalte petițiuni aú să fie date numai în numele aceei comune séu acelorú comune, séu cercú, séu districtú, protopopiatu, paróhiă, séu comună bisericescă, a cărorú reprezentanți aú luatú parte la ele. Acesta este lucrulú celú mai firescú, acesta pretinde națiunea, care numai pote răbda isbiturile și trântiturele ce i s'aú făcutú, și stigă cu glas mare către fii seî: „Să nu luați numele meú îndeșertú.“

Belgradú. ⁷/₁₉ În urma venirei depeșei Telegrafice din 12 Marțiu erî se serbă aci în biserica Catedrale r. c. din cetate „Te Deum“ unde cu multă bucuriă alergă o mulțime mare de poporú din preună cu preoții de tóte confesiunile. – Séra fu iluminată cetatea, și totú orașulú. Mâne la 10 ore totú în urma acestei știri prea îmbucurătoriă se va săvârși cultulú dumnezeescú în biserica gr. răsăritenă din orașiu. –

După Gazeta Transilvaniei s'a ținutú la Brașovú în 8 Marțiu în bisérica S. Nicolae din suburbiulú românescú jertvă de mulțămire pentru deplina însănătoșiare a Maiestății Sele, iară în 9 Marțiu în celelalte biserice.

Precum auzimú pricina nevenirei poștelorú de 3 zile în cóce, arú fi neoa ce a căzutú între Peșta și Viena, în mulțime nespasă.

Bănatú. Gazeta Timișorei iară mai publică pedepse asupra unorú individe, care nu ascultă și nu se supunú legilorú. Și anume: Petru Vurm din Mодоș pentru vătămarea onorei géndarmilorú, cu arestú de 3 septemăne în fěră. Cristofú Martinú din Verbasulú noú pentru împreștierea știrelorú false și neodihnitorie cu arestú de 4 lune în fěră.

Iova Marcu din Hărneacova pentru pitularea de munițiune, cu arestú încăt a ținutú cercetarea.

Martinú Stremaț din Beregú pentru pitularea bancnotelorú coșutiane cu arestú de 2 zile în fěră.

Elisavata Cohaida din Pusta cerestia pentru pitularea de munițiune cu arestú de 10 zile în fěră.

Ióne Glas din Lovrin pentru vorbe îngiosetorie asupra armatei cu arestú de 14 zile în fěră.

Filipú Grade din Marienfeld pentru vătămarea gendarmeriei prin vorbe slabe, cu arestú de 3 septemăni în fěră.

Austria. V i e n a 16 Marțiu. Celú dintăiú actú, care Maiestatea Sea împeratulú după Préfnalta sea însănătoșiare a scrisú, este o donațiune de 1000 stăngenî pătrați de pământú pentru clădirea unui spitaliú la Ţelú în Tirolú. Este de însemnatú că Maiestatea Sea încă la 9 ore diminéța în zioa nefericită din 18 Fevruariú a cerutú petițiunea Comunei Ţelú. Préinnaltulú rescript de curte, prin care loculú mai susú arătatú se dá fără nici o plată, are datulú din 3 Marțiu, și spitalulú în Ţelú, care acum fără nici o îndoială se va clădi, va sta ca unú monumentú de amore a Regentelú, care și pe patulú durerilorú nu a uítatú de seracii seî supuși în celú mai îndepărtatú cotú alú monarhieî.

Din motivulú cumcă și armata din Ungaria a doveditú o compătimire ecstraordinariă asupra fericitei scăpării a Maiestății Sele din pericolulú ce ia amenințatú, a mersú către dănsa următoria préfnaltă

rezoluțiune: Maiestatea Sea împeratulă a înțelesă cu prégrațiosă plăcere simțimintele de compătimire și de subpunere, ce armata din Ungaria cu asasiunea nefericitului evenimentă din 18 Fevriariă prin rostulă Prepusului ei a adusă la préinalta cunoștință. Maiestatea Sea își aduce aminte cu mulțămire, cumcă manifestările de bucuriă și de asemené simțimente, ce în numeră însemnată aș ajunsă la tronă din tôte părțile și cetățile Monarhieii, săntă fapte, la a căroră deșteptare și consolidare a contribuită mai vartosă armata.

Țera romănescă și Moldavia.

Gazeta Timișoreii are o corespondință din Iași cu dată din 12 Marțiu, care e pentru noi forte interesante. Despre dislocațiunea trupelor rusești în Besarabia nu putemă afla nimică secură pentru strașnica pază a corespondințelor și în multe feliiuri îngreopata trecere peste graniță. Atătă însă este secură cumcă armata, ce stă sub comanda generalei Liuders, și numeră can la 50,000 de feciori, din care ca la 25,000 cantonésă în Besarabia, încă înainte cu vreocăteva lune ară fi căpătată poruncă a fi gata de marșă. Credința, cumcă trupele rusești voră ocupa cătă de curăntă Moldavia este și acum lățită aici, cu atătă mai multă, cu cătă misiunea adjutantului generale, și admiralei împăretescă rusescă Principelui Mencicof la Constantinople a da'tă noă hrană acelei faime, cumcă între Rusia și Turcia ară fi urmată o desbinare.

Știrea, cumcă misiunea c. r. generale M. C. L. Contelui Laningen ară fi încoronată cu celă mai bună succesă, a făcută mai cu sémă în statulă negoțitorescă ceea mai bună impresiune.

Precum știți înălția Sea Principele Gica prin o silință a spiritului, și prin o întărătățiune țitioria, carea a fostă provocată prin fieliurite influințe, a căzută în luna trecută într'o melanholiă, ce îi făcea cu nepotință a poté sta în capulă trebeloră țerei, elă dară după svatulă amiciloră sei a slobozită ună ofițiu domnescă, prin care se hotărăște: că statulă ecstraordinariu sub președința Ministrului din luntru va avea să porțe cărma ocărmuirei până la însănetosiarea domnului. După obștesca părere principele Gica s'a sănetoșiată din aceea melanholiă, însă nu se va întorce așa curădă precum s'ară dori din călătoria, ce a întreprinsă în lăunrtulă țerei. Primiva dănsulă iarăș regenția și cândă, este cu totulă încă necunoscută.

Miscele.

– În Monahiu în Bavaria se află decurăndă venită o familiă din Cina, care a descisă ună salonă, unde poté oră cine intra pentru bană. Capulă acestei familie se ciamă Ciongtaă, și are trei muieri. După legile împerăției cinezești poté ună bărbată să'și iae atâte femee, câte voiește, dară totuși una are întâietatea așa, cătă, cecelealte trebuie să se porțe cu revérință către dănsa. Copiă celei dintăii încă aș niște prerogative, pe care copiă celorlalte muieri nu le aș.

Mai de însemnată la aceste femee săntă picórele loră cele mice forte. La Cinezi frumusețea femeiloră stă într'aceea, decă ele aș picioare mice. Ună picioră numai de doue degete de lungă, e idealulă Cineziloră. Pentru aceea cândă o fată e încă numai de trei ană, 'i străngă piciorulă, 'i îndoiescă degetele într'arăta, până cândă'și pierde tótă simțirea. Adeverată că în cipulă acesta se micșorează piciorulă, dară înceieturele capătă altfeliu de căutătura și carnea luă, este așa încătă nu se poté uita omulă la elă fără de îngrețioșiare. Pentru aceea o femee din Cina nică cândă nu'și arată piciorulă seă golă; ciară și slujnica, cândă are să'i lege baera la picioră, 'și întorce fața într'altă parte.

– În Sardinia este datina de a sugruma pe cei osândiți la mórte. Dăunăzi fu în Turinū unū criminalistū sugrumatū, și înmormântatoriulū 'i făcu grópa, ca să'lū îngrópe. Dară câtū de mare a fostū spaíma acestuia, când băgă de sémă, că mortulū mișcă ocii. Decí numai decătū 'i sloboziră sänge, dară totuși nu'lū potură renvia, căci preste câteva óre muri. Acésta întâmplare a produsū în camera deputaților o desbatere, în care se propusă, ca să se caseze sugrumarea, și pedépsa morții pe viitoriū să nu se mai esecuteze în publicū și numai la aceia, carii aū sevărșitū vr'unū omorū cu propusū.

– Bibliotecarulū cetății Duaí în Franția a descoperitū de curând unū manuscrisū franțozescū, care așia sumă: Copia unei scrisóri din Ierusalimū scrise de Pilatū către Ímperatulū Tiberiu și de obște către Senatulū din Roma, care are referința la Domnulū nostru Isus Hristos, tradusă din Latină: Unū bărbatū de o virtute mare s'a ivitū în timpulū nostru, și l'aū numitū Isus Hristos, dănsulū învie morții, și tãmãduiește totū feliulū de bóle, pre carele 'lū numescū profetulū adevverulū, elū are învățacei care 'lū numescū fiiulū lui Dumnezeū. Este unū bărbatū de o statură într'adevărū frumósă și minunată, are o față vrednică de cinstire, care însuflă deodată frică și amóre tuturorū acelora, carii 'lū adoréză. Perií capului lui sântū de o culóre ca cea a alunelorū cópte, și sântū adunați lângă ureci, și dați pe după ureci și suciți, frumoși și strălucioși, lucescū și atárnă pe umeri, fiind prin mizloculū capului împărțiți după forma Nazarenenilorū. Fața lui n'are nicí Pete nicí crețe, și are o colóre viiă și plăcută; ce s'atinge de nasū și gură, despre aceste nu póte omulū zice nemica, ocii lui sântū albaștrii cu verde și albū amestecați. Elū are o barbă désă dară nu pré lungă de aceeași colóre, de care sântū și perií capului, și la mizlocū desfăcută. Mănilé și brațele dănsului sântū plăcute la vedere. Elū e gróznicū în muștrările și dojenirile lui, blândū și plăcutū, veselū însă cu demnitate, nimené nu l'a văzutū cândva rizândū; adese orí însă plângândū; rarū și modestū în vorbire, frumosū între fiií ómenilorū.

Morariulū cu fiulū seū.

De nevoi grele silitū,
Sta să plece-unū bietū morariū,
De fiiulū seū însoțitū,
Ca să vândă un măgariū.

Cumū s'o facă eí mai bine,
Ca vita să aibă prețū?
O légă strânsū pe la vine,
Făr'aí da nóptea nutrețū.

Diminéțã-a dóa zi
O punū p'o prejină grósă,
Ne vrândū a o moleși,
Nicí a o strica la ósă.

Astfeliū mergândū la cetate,

Celū din teiū ce'ī întâlni,
Vezândū grósa simplitate,
Risulū nu'șilū mai opri:

„Ce feliū, voi ați nebunitū,
De cruțați așia măgariulū,
Zice către ei răstitū,
„Orī că'ī mai măgariū morariulū?“

Acesta simți lovirea;
Decī asinu'lū deslegă
Și spre a'ncungiura cărtirea,
Prunculū pe șea'lū așeză.

Dór așa voiū mulțumi,
Cugeta morariu'n sine,
Orī pe cine arū mai cărti,
Vrândū a me da de rușine.

Mergândū câțiva pași la vale,
Eată, că se întâlnescū
Cu trei cetățeni pe cale,
Cariī iar îi ocărescū:

„S'a sucitū lumea pe dosū,
Tóte plécă spre stricare,
Eacă, bătrânulū pe josū,
Iară copilulū lui călare!“

„Josū cu tine, gură mare,
Căci ești tinerū și ușorū,
Lasă pe bătrânū călare,
Care'ī mai greū de piciorū!“

Morariulū le mulțami,
Și suinduse călare,
Cugeta a nu mai fi,
Nóă causă de mustrare.

Încă nu plecară bine,

Căndu de nou îi întâlnesc
Treî femeî fără ruşine,
Care îi spurcă şi'î hulesc.

Cea din teî strigă de loc, ,
„Căci nu'ţi e măcaru ruşine
Omă bătrănu, a'ţi bate jocu
D'acelu pruncu cruduţu la vine? “

Fără multă cugetare,
Morariulu s'a înduplecatu
A'şi lua fiulu călare,
După-alu femeiloru svat.

Ce'î dreptu, era unu ce rar, ,
A vedé aşa figură:
Fiiu şi tată p'unu măgariu;
Era ciarū caricatură.

Alţi creştinî trecându pe cale,
Şi văzându sarcina grea,
Ce măgariulu, ruptu de şeale,
Anevoie o ducea:

Începură-a'î înjura:
Zicându, că'su lipsiţi de minte,
Dacă 'ncarcă vita-aşa,
Căci abia mergé 'nainte.

Cumă să facă daru morariulu,
Să nu'î strige nime'ndosu ?
Apucând de frău măgariulu,
Mergându amândoi pe jos.

Însă totu n'a încetatū
Căusa de ne mulţumire;
Căci vezându altu bărbatū,
Îî înfruntă cu zimbire:

„De când e modă la țeră,
De mergu ómenii pe josu,
Ș'asini fără povară?
Ce numeru d'asini frumosu !“

Morariul zice: „amă greșitū,
Vrândū pe toți a'ndestula;
Dar de azi facū nesmintitū,
Precumū minté'mi va dicta. “

Astă lege o păzi,
Și la tóte reeși.

M.

Pentru cutia de păstrare.

Pentru întărirea și creșterea perului măi vartosu acolo unde bolbi (rădăcina) nu aū secatū, se recomandă; frecarea locului pleșiū cu ceapă tăiată în doă, iară de arū fi perulū usucatū, frecarea cu oloiū; spre acestū scopū se vindū multe și feliurite alifii și oloie. Mai lăudate sântū așea numitū Oloiulū Macas, ce constă din 1 ft Oloiū de masline (untū de lemnū) și 1 dramă de oloiū de maioranū; Oloiulū de erburī aluī Viler, constă din 48 părți oloiū de masline, și 1 parte oloiū de Bergamotū, vāpsitū cu rădăcină de alcana.

Și alifia seū pomada luī Dupuitren ce constă din măduvă de ose, din ecstractū de hina, din ecstract de cantaride, din sucū olămăie, din oloiū de alămăcie și de bergamotū.

Asupra înveninārilor: (otrāviri) mizloculū cel măi pătruntătoriū este a vomī. Acēsta trebuie produsū prin gādălaria gātului, – seū prin lucruri ce scornescū grēță și vomitū adecă prin beutură de săpunele calde, apă caldă cu unltū dulce, albușiū de ou cu apă, iară decă știmū ce feliū de veninū a fostū, atunci se iaū antidote asupra luī.

Înștiințare.

În zilele aceste au eșitū de sub tipariū „Molitelnicul“ bogatū cu litere roșii și negre, în care se cuprindū rândueele tuturorū slujbelorū bisericești, dimpreună cu rânduiala la sfințirea bisericelorū, odórelorū și vaselorū bisericești, a clopotelorū, praporelorū, a puneriī temeliei la Biserice și la case, și cu Țerimonialulū la zioa Împeratului.

Productulū acesta noū alū tipografieī diecesane tipăritū în octavū lesne de purtatū se recomandă atâtū prin unū tipariū frumosū, curatū, deslucitū, câtū și prin o hārtiā alésă și traīnică și prin unū prețū moderatū în împregiurările scumpetei de astăzi. Prețulū unuī esemplariū nelegatū e 3 fl. m. c. și se află de vânzare în Cañtelaria Episcopiască de aici.

Sibiiū 10 Marții 1853.

Dela Tipografia diecesană

Lădița de Poștă.

D. C. I. R. În Belgradă am primit cu mulțumire, și ne roghăm de cele promise.

D. I. F. În Năsăud. Numeri dela început nu avem. Ve puteți însă prenumera dela 1 Martie cu 2 fl. 40 cr. m. c. pe patru luni.

Cursul banilor la Viena în 20. Martie. Calend. no.

Aurul _____ 114 $\frac{1}{4}$

Argintul _____ 109

Redactor respunzător: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.